

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 02/10/2025 15:07
Sayı: E-120.07.03-1710139
2025 AİLE YILI

Sayı : E-85112434-610-7293097

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

- İlgi : a) 17.12.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1548782 sayılı yazınız.
b) 18.12.2024 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1550133 sayılı yazınız.
c) 22.01.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1570626 sayılı yazınız.
ç) 26.02.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1588682 sayılı yazınız.
d) 10.04.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1609790 sayılı yazınız.
e) 23.04.2025 tarihli ve 43452547-120.07.04/E.1616242 sayılı yazınız.

7/20277 GK 65
7/20404 GK 66
7/22091 GK 90
7/24228 GK 113
7/26452 GK 138
7/26924 GK 145
7/26925

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (20 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: E05FBA25-D4A7-4F6C-AE59-834CF0DD47DF Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hülya
TANRIVERDİ
İşletme İşçisi
Telefon No:(312) 470 50 07

**ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. AHMET EŞREF FAKİBABA'NIN 7/24228
ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünce, 06 Şubat 2023 depreminden etkilenen 11 ilde kamu ve özel mülkiyette bulunan tescilli kültür varlığı yapılardan (Vakıflar Genel Müdürlüğü hariç) 364'ünün yıkılmış, 973'ünün ağır hasarlı olduğu tespit edilmiştir.

Depremde zarar gören tarihi ve kültürel yapılar için;

- Diyarbakır İçkale Amida Höyük'ün Rölöve, Restitüsyon, Restorasyon, Statik Projeleri Yapılması Yeraltı Radarı ile İncelenmesi,
- Diyarbakır Saint George Kilisesi ve Çardaklı Hamamının Deprem Sonrası Oluşan Hasarlarının Giderilmesine Yönelik Restorasyon,
- Diyarbakır Surlarındaki Burçların Eksiklerinin Giderilmesi,
- Gaziantep Kalesi Restorasyonu,
- Gaziantep Arkeoloji Müzesi Deprem Sonrası Oluşan Hasarların Giderilmesine Yönelik Restorasyonu,
- Hatay Müzesi Deprem Hasarlarının Onarımı 2. Etap Teşhir Tanzimi,
- Hatay Kent Bütünü (307 Hektar) Çevre Düzenlemesi ve Kadastral Altlıkların Oluşturulması Projesi,
- Malatya Arslantepe Höyüğü İlave Koruma Çatısı ve Mevcutların Bakım Onarım Restorasyon Uygulamaları,
- Şanlıurfa Kalesi Deprem Sonrası Oluşan Hasarların Giderilmesine Yönelik Restorasyonu,
- Şanlıurfa Siverek Kalesi Restorasyonu 2. Etap

işleri yürütülmektedir.

Bakanlığımızca afet bölgesindeki tescilli taşınmazlara yönelik proje ve uygulama çalışmaları tamamlanan ya da devam eden yapılara proje yardımı ve uygulama yardımı kapsamında ödeme yapılmıştır.

Bakanlığımızca, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesi gereği hazırlanan ve 27.05.2015 tarihli ve 29368 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Taşınmaz Kültür Varlıklarına Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik kapsamında, özel hukuka tabi, gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli taşınmaz kültür varlıklarının korunması, bakım ve onarımı için aynî, nakdî ve teknik yardım sağlanmaktadır.

Deprem riski yüksek bölgelerde yer alan müzelerin teşhir ve depolarında bulunan eserlere yönelik güçlendirme çalışmalarına hız verilmiş olup olası afet durumlarında hızlı koordine olunabilmesi ve çalışmalarda daha verimli sonuçlar alınabilmesi amacıyla afet öncesi ve afet sonrası yapılması gerekli çalışmalar belirlenmiştir. Ayrıca, 6 Şubat deprem felaketi sonrasında Müze Destek Grupları güncellenmiş ve olası afet-acil durumlarında eserlerin muhafaza edilmesi öngörülen alanlar belirlenmiştir.

Genel Müdürlüğe bağlı olup başta deprem bölgelerinde yer alan illerde bulunan Müze Müdürlükleri ile Restorasyon ve Konservasyon Bölge Laboratuvar Müdürlüklerinde görevli uzman personelin Afet ve Acil Durum Eğitim Merkezi Müdürlüğünce yürütülen “Afet Farkındalık Eğitimci Eğitimi” programını tamamlayarak sertifika almaları sağlanmış, eğitimi tamamlayan uzman personel tarafından, müdürlüklerinin görev ve yetki alanı çerçevesinde afet-acil durumlarında yapılması gerekenlere yönelik eğitim çalışmalarına başlamışlardır.

Japonya Kültürel Varlıklar Afet Riski Yönetimi Merkezi (Cultural Heritage Disaster Risk Management Center, Japan-CH-DRMC, Japan) yetkililerinin Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile afet bölgesinde yaşanan sorunların giderilmesine ilişkin yapılan görüşmeleri sonucunda, anılan Afet Riski Yönetimi Merkezinin deneyimlerini ve farklı afetler için Japonya’da alınan önlemleri paylaşmak üzere Japonya’da “Kültürel Miras Afet Riski Yönetimi Eğitimi” programı düzenlenmiştir.

Bakanlığımız birimlerince gerçekleştirilen projelerde ve teşhir-tanzim çalışmalarında eser vitrinlerinde ve depolarda bulunan raflarda sabitleme çalışmaları yapılarak tedbir alınmıştır. Afetler için her müze müdürlüğü özelinde alınacak tedbirlere (sağlamlaştırma, vitrinlerde eser sabitleme, depoları düzenleme vb.) yönelik tüm müze müdürlükleri ile görüşmeler sağlanmış ve eser bazında depreme karşı önlemler Rölöve ve Anıtlar Müdürlükleri, Laboratuvar Müdürlükleri ve Müze Müdürlükleri tarafından yürütülmekte olup afet ve acil durumlarda müzelerin ve bağlı birimlerinde bulunan eserlerin hızlı ve güvenli bir şekilde tahliyesine yönelik hazırlık çalışmaları Genel Müdürlüğün koordinesinde yerelde ve müzelerde yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

Ülkemizin taşıdığı deprem riski, gelişen yapım teknikleri ve güncel belgeleme yöntemleri göz önüne alınarak tarihi, kültürel ve sosyal dokunun korunabilmesi; deprem durumunda taşınmaz kültür varlıklarında oluşan zararın en aza indirilmesi; tarihi kent dokusunun ve kültür varlıklarının mimari özelliklerinin kaybının engellenmesi ve özgün nitelikleriyle birlikte yaşatılarak ve dayanımları artırılarak gelecek nesillere aktarılmasının sağlanması amacıyla, Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunca 27.12.2023 tarihli “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür

Varlıklarının Güçlendirilmesi" başlıklı ilke kararı alınmış olup bu ilke kararı doğrultusunda çalışmalar yürütülmektedir.

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yıllık Yatırım Programlarına "Hizmet Yapılarında Afet Risklerinin Azaltılması" başlığına yer verilmiş olup ödenekler nispetinde Bakanlığımıza tahsisli yapıların deprem performans analiz çalışmalarının yapılması sağlanmaktadır. Bu sayede, temin edilen deprem performans analizlerinin değerlendirilmesi sonucunda yeni yapıların yıkılması veya güçlendirilmesi, tescilli taşınmaz kültür varlıklarının restorasyonunun yanı sıra güçlendirilmesi yönünde görüş oluşturulmakta ve buna göre bütçe imkânları doğrultusunda gerekli uygulama çalışmalarının yapılması hedeflenmektedir.

Deprem riski yüksek bölgelerdeki kültürel mirasın korunması amacıyla Hatay İli Tarihi Kent Merkezi Koruma Amaçlı İmar Planı da dâhil olmak üzere 6 Kentsel Sit Alanında koruma amaçlı imar planı çalışmaları Bakanlığımız Yatırım Programına alınarak başlatılmıştır.

Depremde zarar gören taşınmaz kültür varlıklarından Bakanlığımıza tahsisli olanların restorasyonuna yönelik işlere Genel Müdürlük Yatırım Programında öncelik verilmekte ve tarafımızca restorasyonu gerçekleştirilen diğer tescilli yapılar gibi hasar gören yapıların da; Cumhurbaşkanlığı Kararları [Korunması Gerekli Kültür Varlıklarının Onarımları ve Restorasyonları ile Çevre Düzenlemesine İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Usul ve Esaslar (Karar Sayısı: 5738)], 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili alt mevzuatı (660 sayılı İlke Kararı, 35 sayılı İlke Kararı vb.) ile uluslararası koruma kurallarının yer aldığı temel belge olan 1964 tarihli Venedik Tüzüğü, UNESCO Dünya Miras Merkezinin danışmanlığını yapan ICOMOS (Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi)'un taraf olunan ilgili tüzükleri, TBMM tarafından Kanun'la kabul edilen Avrupa Mimari Mirasın Korunması Sözleşmesi (Granada, 1985) vb. diğer uluslararası sözleşmelere uygun olacak şekilde, hasar durumlarına göre planlamaları yapılarak ilgili Koruma Bölge Kurulunca uygun bulunan projeleri doğrultusunda onarımları gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Bakanlığımız, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İstanbul Valiliği, ICOMOS Türkiye iş birliği ile 2017'de hazırlanan Tarihi Yapılar İçin Deprem Risklerinin Yönetimi Kılavuzu da afet alanında yürütülen restorasyon çalışmaları için yol gösterici olmaktadır. Tescilli olmayan Bakanlığımıza tahsisli hizmet binalarına yönelik değerlendirmeler ise Türkiye Bina Deprem Yönetmeliğine (2018) göre yapılmaktadır.

Bakanlığımız (Vakıflar Genel Müdürlüğü)'ca;

Vakıflar Genel Müdürlüğünce, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen ve 11 ili etkileyen depremlerde; 31 göçük, 144 ağır, 104 orta ve 98 hafif hasarlı olmak üzere toplam 377 vakıf kültür varlığı etkilenmiştir. Hasar gören vakıf kültür varlıklarının restorasyonları ile ilgili proje ve uygulama çalışmaları devam etmektedir.

Deprem riski yüksek bölgelerdeki kültürel mirasın korunması için belgeleme çalışmaları yapılmakta olup restorasyon uygulama sürecinde güçlendirme çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 5737 sayılı Vakıflar Kanunu ve Vakıf Kültür Varlıklarının Onarımları ve Restorasyonları ile evre Düzenlemesine İlişkin Mal ve Hizmet Alımlarına Dair Usul ve Esaslar çerçevesinde hasar gören kültürel varlıkların proje temini ve/veya restorasyon uygulama işleri ihale edilmektedir. Vakıf kültür varlıklarının projeleri ilgili Koruma Kurulu tarafından onaylandıktan sonra uygulama işlerine başlanmakta olup eserin önem durumuna göre oluşturulan Bilim Heyetince de, onarım süresince kontrol edilmektedir.